

Értékleltár

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
TERMÉSZETTUDOMÁNYI ÉS INFORMATIKAI KAR
Szeged, Aradi vértanúk tere 1. Hrsz.: 3728

Részleges értékleltár:

Bolyai épület udvari terasz a felújítás után.

Készítette:

Vesmásné Zákányi Ildikó

okl. építészmérnök

É/1 06-0151 21-0242

Cím: 6721 Szeged, József A. sgt. 10.

Pál János

Műemlékvédelmi és színdinamikai szakmérnök

Cím: 6720 Szeged, Takaréktár u. 4.

Értékleltár

1. Történeti előzmények

Alapadatok: **Bolyai épület**

Tervező: Bachó Viktor

Megnyitás: 1886

Védettség: műemlék törzskönyvi szám: 2648

Tulajdonos: Szegedi Tudományegyetem

1.1 előzmények:

Az 1886-ban készült el az épület. A stíluskeverő historizmus – az eklektika – fénykorában épült. Az épületet többször alakították. A jelenkor változó oktatási-kutatási igényei kielégítő teljes rekonstrukció a közelmúltban készült el. A rekonstrukció megőrizte, ill. feltárta az épület értékeit mindamellett, hogy az épület minden szintjét az oktatás-kutatás szolgálatába állította.

A változó igények miatt, azonban szükséges a Bolyai épületben a fizikai tanszék igényeinek biztosítására egy új lejáratot készíteni az alagsorhoz, az alagsori rész kutatás-oktatás szolgálatába állításához.

Szükséges műszaki megoldás:

Az alagsorban az egyik nyílást kiszélesíteni, és elé egy új aknát építeni. Az optimális alagsori elhelyezés miatt, meglévő udvari lépcső át lesz helyezve, és egy új leemelhető terasz szakaszt lesz az akna fölé építve.

1.2 Az épület leírás

Téglalap alakú telekre épült 1885-86-ban az F alaprajzú, kétemeletes, monumentális stíluskeverő historizáló - eklektikus - iskolaépület.

Az Aradi vértanúk terére néző homlokzat 1+9+1 tengelyű, a széléken rizalittal. A Tisza Lajos körút felé néző homlokzat a tér felőli megsokszorozása 3+9+5+4+K+4+5+9+3 tengellyel.

A tagolt lábazat erőteljes. A magassíkszínti ablakok félköríves záródásúak, könyöklővel és tükrös parapettel. Az emeleteket övpárkányok választják el. A magasra ívelő főbejáratot két oldalt oszlop és az övpárkányig terjedő rizalit hangsúlyozza. Az emeleti ablakok egyenes záródásúak. Az első emeletiek egyszerűbb kereteléssel, az övpárkány egyben összefüggő könyöklő. A második emeletiek fülkés keretelése, fölváltva háromszögű és íves oromzatú, a rizalit széleit kettős falpillér hangsúlyozza. A falsík - az utcai homlokzaton - alsó két szinten kváderozva, a sarkok armírozva vannak. A homlokzatot gyámköves főpárkány zárja.

A hátsó homlokzat egyszerűbb, kváderozás csak az első szintig készült.

A lépcsőházak a Rerrich Béla tér felé kiszögélnek. A kapuk előtérbe, onnan boltíves lépcsőházba vezetnek, melyet a második emeleten bábos márványkorlát szegélyez.

Bolyai épület horizontális közlekedését egy oldalfolyosó alkotja, míg a vertikális közlekedést három lépcsőház szolgálja ki.

A Bolyai épületet az Aradi tér felől és a Tisza Lajos krt. felől egyaránt meg lehet közelíteni. A nagy bejárat kapukon keresztül egy-egy előtér, ill. előcsarnokba jutunk. Az aradi téri bejárat a főlépcsőházhoz, míg a körúti a középső lépcsőházhoz vezet.

Az épület alaprajzi rendszere egyszerű és áttekinthető, a felújítás során figyelembe vették a közlekedési, szállítási igényeket, de a bővülő funkciók miatt az alagsor több új megközelítése vált szükségessé.

2. Jelen átépítéssel érintett építészeti értékek számbavétele

Nyílászárók:

2.1. Az épület homlokzatain megmaradt eredeti nyílászárók alapján, lettek az új nyílászárók utángyártva, a kor igényeinek megfelelő hőtechnikai paraméterekkel (belső szárny hőszigetelt). Az alagsorban kibontásra kerülő ablak szintén az eredeti alapján után gyártott. Az alagsori szinten még több ilyen nyílászáró található.

Az eredeti alagsori ablak és a megőrzött ablakosztása a kibontásra kerülő nyílászárón

2.2. Az épület rekonstrukció során kettős cél valósult meg; az értékek megőrzése és a szükséges technikai és egyéb igények beépítése. Az új elemek, a szükséges beépítések didaktikailag elválasztásra kerültek. A nem az eredeti épülethez tartozó részek modern, jól elkülöníthető kialakításúak. Az új, áthelyezésre kerülő teraszlépcső és a terasz új modern anyaghasználatú és vonalvezetésű. Az új akna és aknalejáró ehhez szervesen kapcsolódik, kialakítása ezen szerkezetekhez illeszkedik.

Az új részek modern, jól elkülöníthető kialakításúak

Melléklet:

E – Új akna terve

1 pld.

Pál János
6720 Szeged, Takaréktár u. 4.
+36 20 9730288